

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 13C/128/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112216368
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Svediaková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2013:5112216368.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beátou Svediakovou v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, právne zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporkyňi: M. F., J.. XX.X.XXXX, Y.. Č.. G. G., A. XXXX/XX, X. K.. (W. K.. H.), Š.Y. Q. N., o zaplatenie 282,05 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 33,10 eur spolu s úrokom omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 5,81 eur od 12.6.2009 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 25,63 eur od 12.7.2009 do zaplatenia a spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1,66 eur od 12.8.2009 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie sumy 248,95 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 12.5.2010 do zaplatenia titulom zmluvnej pokuty z a m i e t a .

Odporkyňi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 4.5.2012 sa navrhovateľ domáhal rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 282,05 eur spolu s úrokom omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 5,81 eur od 12.6.2009 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 25,63 eur od 12.7.2009 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1,66 eur od 12.8.2009 do zaplatenia a spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 248,95 eur od 12.5.2010 do zaplatenia, ako aj povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku a trovách právneho zastúpenia.

Návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že dňa 16.12.2011 spoločnosť Slovak Telekom, a. s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13, IČO: 35 763 469, ako postupca na strane jednej (ďalej len „právny predchodca“) a navrhovateľ ako postupník na strane druhej uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok navrhovateľa uvedených v prílohe zmluvy vrátane pohľadávky voči odporkyňi. Odporkyňa uzavrela s právnym predchodcom navrhovateľa ako poskytovateľom v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „ZEK“) zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa (ako podnikom v zmysle § 4 ods. 8 ZEK) odporkyňi (ako účastníkovi v zmysle § 5 ods. 7 ZEK). Odporkyňa sa zaviazala riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté

v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou odporkyne bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnenému predchodcovi navrhovateľa uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve o pripojení/Dodatku. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku odporkyne zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa, odporkyňa je teda sankcionovaná za to, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty/koncového zariadenia odporkyne), čím by odporkyňa prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporkyne mobilný telefón/koncové zariadenie za zľavnenú cenu. Navrhovateľ vystavil odporkyne faktúru č. 7904899386 splatnú dňa 11.6.2009, znejúcu na sumu 5,81 eur, faktúru č. 7905932936 splatnú dňa 11.7.2009, znejúcu na sumu 25,63 eur, faktúru č. 7906956088 splatnú dňa 11.8.2009, znejúcu na sumu 1,66 eur, a faktúru č. 7004066688 splatnú dňa 11.5.2010, znejúcu na sumu 248,95 eur. Celkovo neuhradená suma v čase postúpenia pohľadávky činila 282,05 eur a takáto je aj aktuálna dlžná suma.

Dňa 13.7.2012 bolo súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa datované dňom 10.7.2012, ktorým tento doplnil a zhrnul skutkovú a právnu argumentáciu v nasledovných bodoch:

1. Zmluvná pokuta nezabezpečuje dlh odporkyne, ale zabezpečuje benefity, ktoré poskytol právny predchodca navrhovateľa odporkyne (dotovaný mobilný telefón, prípadne ďalšie benefity poskytnuté odporkyne na službách). Právny predchodca navrhovateľa poskytol odporkyne telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson S302 za cenu 1,- Sk (0,03 eur) s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 3.283,73 Sk (109,- eur). Odporkyňa teda nebola sankcionovaná len za to, že nezaplatila splatné faktúry, ale predovšetkým aj za to, že tým, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, bola jej SIM karta vypojená z prevádzky, čím odporkyňa porušila povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti, kedy by prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporkyne mobilný telefón za zľavnenú cenu.

2. Zmluvná pokuta plní satisfakčnú (reparačnú) funkciu. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo teda naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody. Odporkyňa je sankcionovaná za to, že nesplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojené z prevádzky. Neplnením záväzku viazanosti zo strany odporkyne vzniká na strane právneho predchodcu navrhovateľa škoda v sume rozdielu medzi plnou cenou mobilného telefónu a akciovou cenou mobilného telefónu. Práve zmluvná pokuta v danom prípade plní paušalizovanú náhradu takto vzniknutej škody na strane navrhovateľa.

3. Zmluvná pokuta plní aj funkciu preventívnu. Takéto dojednanie o zmluvnej pokute odráža skutkový stav, nakoľko podnik chráni pred zneužívaním kúpy koncového zariadenia za akciovú cenu zo strany špekulatívnych zákazníkov. V opačnom prípade pri neexistencii zmluvnej pokuty za porušenie povinností zo strany zákazníka, v dôsledku ktorého dochádza k vypojeniu SIM karty z prevádzky, a teda k prerušeniu využívania a tým aj platenia za služby zákazníka, by podnik nemohol zákazníkom poskytnúť benefit v podobe zľavenej ceny za kúpu mobilného telefónu, ale musel by mobilný telefón predávať za plné neakciové ceny. Ak má zmluvná pokuta plniť prevenčnú funkciu, jej výška musí byť do určitej miery vyššia, ako je skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník z toho získava, v opačnom prípade by sa zákazníkovi neoplatilo záväzky plniť, nakoľko ich plnením aj tak získava a nič nestráca. Zmluvná pokuta hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti a potom včas a riadne splnil. Táto hrozba pritom musí byť dostatočne kvantifikovaná na to, aby svoj účel splnila.

4. Navrhovateľ je presvedčený, že je potrebné posudzovať otázku prijateľnosti výšky zmluvnej pokuty v čase, kedy vznikal zmluvný vzťah, výška zmluvnej pokuty je závislá od rizika, ktoré môže právnenému predchodcovi navrhovateľa vzniknúť v prípade, ak odporkyňa načerpá všetky benefity a nezaplatí právnenému predchodcovi navrhovateľa žiadnu platbu.

5. Navrhovateľ je toho názoru, že odporkyňa mala možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty, a to tým, že mala možnosť výberu, do akého zmluvného vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa vstúpi (zmluva s kúpou mobilného telefónu/bez kúpy mobilného telefónu, výber konkrétneho telefónu - od výberu konkrétneho mobilného telefónu sa pritom odvíja aj výška zmluvnej pokuty).

6. Ohľadom primeranosti zmluvnej pokuty navrhovateľ poukazoval analogicky na ust. § 3a ods. 3 nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., podľa ktorého sa za primeranú považuje sankcia do výšky poskytnutej hodnoty peňažných prostriedkov, pričom ak sankcie dosiahnu hodnotu poskytnutých peňažných prostriedkov, je možné ako sankciu ďalej uplatňovať len úroky z omeškania v zmysle nariadenia. Teda napr. pri poskytnutí sumy 500,- eur by podľa tohto ustanovenia mal veriteľ nárok na vrátenie poskytnutej hodnoty 500,- eur, na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 500,- eur a na zákonné úroky z omeškania. V žiadnom inom predpise právneho poriadku Slovenskej republiky sa nevymedzuje pojem „primeraná sankcia“. Navrhovateľ je presvedčený, že uvedenú právnu úpravu ohľadne prijateľnosti sankcie za poskytnutie finančných prostriedkov je možné primerane aplikovať aj pre prípady poskytnutia mobilného zariadenia telekomunikačným operátorom, nakoľko je toto zariadenie fakticky financované a poskytnuté za výhodnú cenu ide o prvý náklad navrhovateľa, ktorý sa vráti navrhovateľovi až prostredníctvom postupných platieb a plnení od odporkyne. Navrhovateľ je presvedčený, že v prípade poskytnutia mobilného telefónneho zariadenia v hodnote 500,- eur by bola primeraná zmluvná pokuta 1.000,- eur, ktorá by pozostávala zo sumy 500,- eur z titulu vrátenia hodnoty poskytnutého telefónneho zariadenia a 500,- eur z titulu sankcie za porušenie povinnosti. Navrhovateľ si v uvedenom prípade neuplatňuje zmluvnú pokutu až v takej výške, ako by mu prípadne ust. § 3a Nariadenia vlády umožňovalo, a z tohto dôvodu sa domnieva, že uplatňovaná zmluvná pokuta nemôže byť neprijateľná, pokiaľ samotný zákonodarca určil, že sankcia môže byť ešte vyššia.

7. V prípade, ak by aj súd neuznal nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že právnemu predchodcovi navrhovateľa bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia. Odporkyni bolo poskytnuté telekomunikačné zariadenie Sony Ericsson S302 za cenu 0,60 Sk (0,02 eur) s DPH, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia uvedenej zmluvy o pripojení bola 3.283,73 Sk (109,- eur). Hodnota dotácie právneho predchodcu navrhovateľa do kúpy tohto telefónneho zariadenia bola teda 3283,13 Sk (108,98 eur). Právny predchodca navrhovateľa fakticky financoval mobilné zariadenie, ktoré si odporkyňa sama vybrala, a poskytol jej ho za výhodnejšiu úvodnú sumu. Odporkyňa mala mobilné zariadenie uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodržala. Právnemu predchodcovi navrhovateľa tak vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by odporkyňa dodržala svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy a riadne plnila počas celej doby viazanosti. Navrhovateľ má pritom zato, že v prípade, ak by mu súd nepriznal nárok na zaplatenie celej zmluvnej pokuty, má nárok na náhradu škody od odporkyne vo vyššie uvedenej sume dotácie poskytnutej na nákup mobilného zariadenia. Vzhľadom na hodnotu mobilného telefónu a vyčísleného benefitu zároveň nemožno považovať zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur za neprimerane vysokú. Túto výšku zmluvnej pokuty je potrebné posudzovať vo vzťahu k hodnote benefitu, ktorý odporkyňa na základe zmluvy o pripojení dostala a s prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti.

Ďalej navrhovateľ vo vyjadrení uviedol, že došlo k čiastočnej úhrade faktúry č. 7904899386, preto je v žalobnom návrhu uvedená nižšia suma.

Odporkyňa sa k návrhu vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 28.2.2013, v ktorom uviedla, že ona telefón nevlastnila, zobrala ho na syna S. F.K., nakoľko nebol plnoletý, teraz však už je, preto by mal súd žiadať splátky od neho, keďže pracuje. Odporkyňa nepracuje a nemá z čoho dlh splácať.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

S poukazom na ust. § 156 ods. 3 OSP súd oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu na deň 21.3.2013 a vo veci rozhodol rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania.

Dokazovanie súd vykonal oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spisovom materiáli - Zmluvou o pripojení zo dňa 16.2.2009 s Dodatkom zo dňa 16.2.2009, faktúrami č. 7004066688, č. 7904899386, č. 7905932936 a č. 7906956088 s podrobnými mesačnými výpisami pre telefónne číslo, ďalej so Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb spoločnosti T-mobile Slovensko, a. s., cenníkom služieb a cenníkom mobilných telefónov, ako aj nahliadnutím do registra správy súdu 1SprV/118/2012, kde bola registrovaná zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 6.12.2011 a plnomocenstvo pre právneho zástupcu navrhovateľa.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za nesporne preukázané, že medzi spoločnosťou T-mobile Slovensko, a. s. (právnym predchodcom spoločnosti Slovak Telekom, a. s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469), a odporkyňou bola dňa 16.2.2009 uzavretá Zmluva o pripojení spolu s Dodatkom, pričom neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných dátových služieb spoločnosti T-mobile Slovensko, a. s..

Predmetom Zmluvy o pripojení v spojení s Dodatkom bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby spoločnosťou T-mobile Slovensko, a. s., súčasne bol odporkyňi poskytnutý mobilný telefón značky Sony Ericsson S302. V Dodatku zároveň bola dohodnutá zmluvná pokuta pre prípad porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka, a to vo výške 248,95 eur.

Spoločnosť T-mobile Slovensko, a. s. vystavila odporkyňi za poskytnuté služby faktúru č. 7904899386 splatnú dňa 11.6.2009, znejúcu na sumu 39,04 eur (z tejto pôvodne vyfakturovanej sumy si navrhovateľ uplatňuje len nárok na zaplatenie nezaplatenej časti 5,81 eur), faktúru č. 7905932936 splatnú dňa 11.7.2009, znejúcu na sumu 25,63 eur, a faktúru č. 7906956088 splatnú dňa 11.8.2009, znejúcu na sumu 1,66 eur.

Dňa 22.4.2010 vystavila spoločnosť T-mobile Slovensko, a. s. odporkyňi faktúru na zaplatenie sumy 248,95 eur (zmluvnej pokuty) s dátumom splatnosti 11.5.2010.

Dňa 6.12.2011 spoločnosť Slovak Telekom, a. s., so sídlom Karadžičova 10, 825 13, IČO: 35 763 469 (právnym nástupcom spoločnosti T-mobile Slovensko, a. s.), ako postupca na strane jednej a navrhovateľ ako postupník na strane druhej uzavreli zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok uvedených v prílohe zmluvy vrátane pohľadávky voči odporcovi, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania.

Odporkyňa 282,05 eur (ako súčet vyššie uvedených súm) navrhovateľovi dosiaľ neuhradila.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (účinnosť nadobudol dňa 1.11.2011): Zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 78 ods. 9 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách: Zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona.

Podľa § 43 ods. 1 zák. č. 610/2003 Z. z. (účinného v čase uzatvorenia zmluvy): Zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup verejnej telefónnej siete alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) zák. č. 610/2003 Z. z.: Podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do 3 mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zák. č. 610/2003 Z. z.: Účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 5 písm. b) zák. č. 610/2003 Z. z.: Podnik môže odstúpiť od zmluvy o pripojení, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Podľa ust. § 517 ods. 1 veta prvá a ust. § 517 ods. § 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“): Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má právo veriteľ požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (platného a účinného v čase vzniku zmluvného vzťahu): (1) Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. (2) Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Podľa § 524 OZ: 1) Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. 2) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

V časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 33,10 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 5,81 eur od 12.6.2009 do zaplatenia, zo sumy 25,63 eur od 12.7.2009 do zaplatenia a zo sumy 1,66 eur od 12.8.2009 do zaplatenia súd návrhu navrhovateľa vyhovel, nakoľko v konaní bolo riadne preukázané, že na základe platne uzatvorenej Zmluvy o pripojení boli odporkyni poskytnuté služby, vyfakturovanú cenu ktorých odporkyňa v plnej výške neuhradila a je tak povinná uhradiť navrhovateľovi ešte sumu 33,10 eur.

Keďže je odporkyňa dosiaľ v omeškaní s platením tohto svojho finančného dlhu, súd ju zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania v zákonnej výške, a to vždy odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých faktúr vystavených za poskytnuté služby.

Napokon je potrebné podotknúť, že z právneho hľadiska neobstojí obrana odporkyne, že telefón brala na syna, ktorý bol v tom čase neploletý, teraz je však už ploletý a pracuje, preto by mali byť splátky dlžných čiastok žiadané od neho. Zo zmluvy o pripojení a z dodatku k tejto zmluve je jednoznačne zrejmé, kto vstupoval do zmluvného vzťahu s mobilným operátorom - na zmluve aj dodatku sa nachádza podpis odporkyne, odporkyňa je ako účastníčka zmluvy vymedzená aj v jej záhlaví (resp. aj v záhlaví dodatku), preto mala povinnosť uhrádzať služby za poskytnuté služby ona. Pokiaľ odporkyňa tvrdí, že mobilný telefón využíval jej syn, táto skutočnosť nezaváži. Za služby telekomunikačného operátora poskytnuté na základe uzatvorenej zmluvy o pripojení je povinný vždy platiť účastník tejto zmluvy. Navrhovateľ teda postupuje správne, keď dlžnú sumu vymáha od odporkyne, a nie od jej syna. Tieto ďalšie okolnosti (napr. otázku, kto iný namiesto odporkyne využíval mobilný telefón, resp. či to tak skutočne bolo a pod.) sú pre rozhodnutie súdu v tejto veci z právneho hľadiska nepodstatné. Podstatné je to, že odporkyňa si ako účastníčka zmluvy skutočne nesplnila povinnosť platiť cenu poskytnutých telekomunikačných služieb.

V zostávajúcej časti (časť nároku týkajúca sa zaplata zmluvnej pokuty s naviazaným úrokom z omeškania) sú návrh navrhovateľa zamietol, a to z nasledovných dôvodov a pri aplikácii nasledovných zákonných ustanovení:

Podľa § 3 ods. 1 OZ: Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 41 OZ: Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 53 ods. 1 a ods. 4 písm. k) OZ: Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu, ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ: Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53a OZ: (1) Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach, za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. (2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Podľa § 544 OZ: 1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. 2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 588 OZ: Z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa § 589 OZ: Cenu treba dojednať v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, inak je zmluva neplatná podľa § 40a.

Podľa § 420 ods. 1 OZ: Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 OZ: Uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 442 ods. 3 OZ: Škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Podľa § 443 OZ: Pri určení výšky škody na veci sa vychádza z ceny v čase poškodenia.

Citované ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné (uznesenie IV.ÚS 55/2011). Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa, a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Spotrebiteľ z povahy vecí v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby ako aj zmluvných podmienok má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často, vzhľadom na ich právnický jazyk a ich rozsiahlosť nemá možnosť či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv (v aplikačnej praxi súdov sa používa aj pojem typová, štandardná, adhézna zmluva), ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

V prejednávanej veci je okrem zaplatenia ceny služieb predmetom konania aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vyplývajúcej z dodatku k zmluve o pripojení (resp. aktuálne podľa novej právnej úpravy podľa cit. zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách už k zmluvám o poskytovaní verejných služieb), ktorá je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ako vyplýva z § 544 Občianskeho zákonníka, účastníci si môžu pre prípad porušenia povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je povinný zaplatiť účastník pre prípad porušenia povinností plynúcich zo zmluvy. Zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Dojednanie výšky zmluvnej pokuty, či spôsobu jej určenia je vecou účastníkov. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

V danom prípade bolo zmluvnou pokutou zabezpečené poskytnutie telekomunikačného zariadenia Sony Ericsson S302 za cenu 0,02 eur (so zľavou z kúpnej ceny), pričom zmluvná pokuta v danom prípade predstavovala sumu 248,95 eur (dodatok k zmluve o pripojení).

Súd pri zamietnutí uplatňovaného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty spolu s naviazaným príslušenstvom vychádza aj zo skutočností známych zo svojej rozhodovacej činnosti (konkrétnejšie v sporoch, v ktorých si mobilní operátori uplatňujú nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty), keď už bolo súdom určené, že zmluvná pokuta naformulovaná spôsobom uvedeným v zmluvách o pripojení resp. v dodatkoch k týmto zmluvám, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Predmetné dojednania o zmluvnej pokute predstavujú neprimerané zvýhodnenie poskytovateľa služieb na úkor druhého účastníka zmluvy. Takto dojednaná zmluvná pokuta zavazovala odporkyňu (a v prípadoch obdobných zmlúv aj ostatných spotrebiteľov) na jej zaplatenie v prípade porušenia zmluvy počas celej doby viazanosti, t. j. 24 mesiacov, a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované operátorom a riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady by mal povinnosť taktiež zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. V tomto smere dodávateľ služby vôbec nerozlišuje medzi prípadmi, keď spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a medzi prípadom, keď spotrebiteľ ukončí zmluvu na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Ustanovenie § 544 a 545a Občianskeho zákonníka nevyklučuje možnosť dojednania zmluvnej pokuty za omeškanie s platením peňažného záväzku. Umožňuje však dojednanie, ktorým výšku zmluvnej pokuty je možné vyjadriť aj percentuálnou čiastkou v závislosti na dĺžke doby porušenia povinností. Súd nevidel však riešenie len v

čiasťočnej neplatnosti zmluvnej pokuty a je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa.

Dojednanie zmluvnej pokuty vzhľadom na dobu viazanosti však nie je jediným problémom takéhoto dojednania. Ďalším aspektom, ktorý je nutné brať do úvahy, je existencia hrubého nepomeru vzájomných plnení zmluvných strán a ich vzájomných práv a povinností.

Výkon (realizáciu) subjektívnych práv vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov možno vnímať ako právo každého správať sa (konať či nekonať) spôsobom, ktorý mu umožňuje zákon alebo ktorý vyplýva zo zmluvy či z rozhodnutia štátneho orgánu, a možnosť domáhať sa svojich práv. Výkon práv a povinností však nemožno chápať absolútne a neobmedzene. Hranice aplikácie právneho princípu "zmluvnej voľnosti" v oblasti záväzkových vzťahov sú dané kogentnými ustanoveniami zákona a dobrými mravmi.

Dobré mravy, s ohľadom na ich zapracovanie v civilnom kódexe medzi základnými princípmi (§ 3 OZ), ako aj v časti týkajúcej sa platnosti právnych úkonov (§ 39 OZ), predstavujú popri kogentných zákonných ustanoveniach jeden z limitov, teda ohraničení autonómie právnych subjektov v súkromnom práve, a mali by plniť funkciu „poslednej záruky“ pri realizácii princípu spravodlivosti v práve.

Podstatou väčšiny prípadov rozporu s dobrými mravmi v záväzkových vzťahoch je neprimeranosť konkrétneho dojednania, spočívajúca najmä v hrubom nepomere, či už vzájomných plnení zmluvných strán navzájom, alebo práv a povinností jednej zmluvnej strany. Rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne neprijateľné, pretože je z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené.

Na zistenie hrubého nepomeru treba vychádzať z objektívnej, t. j. relevantnej trhovej hodnoty vzájomných plnení, nie zo subjektívneho ohodnotenia plnení zmluvnými stranami. Celkový hrubý nepomer vzájomných plnení nemusia spôsobiť iba kvantitatívne faktory, ako je hodnota plnení alebo úroky, ale aj stanovené neprimerané podmienky v prospech veriteľa a v neprospech dlžníka. Už samotná existencia hrubého nepomeru, bez ohľadu na pohnútky účastníkov zmluvného vzťahu, teda objektívne, sama o sebe spôsobuje rozpor s dobrými mravmi.

Pre chýbajúce zákonné vymedzenie pojmu dobrých mravov v slovenskej právnej praxi a tým ich zdanlivej právnej nepostihnuteľnosti dochádza často k zneužívaniu tohto právneho princípu, čo je zreteľné predovšetkým v oblasti záväzkov na poskytnutie peňažných plnení (najmä pri pôžičkách, úveroch, ale aj inomínatných či zmiešaných zmluvách) a pri ich zabezpečení. Výklad "zmluvnej voľnosti", podľa ktorého je dovolené čokoľvek, čo si zmluvné strany v právnom úkone dohodnú, je však v iných, nám blízkych právnych poriadkoch právne veľmi účinne postihnuteľný rozpracovanou a do značnej miery ujasnenou problematikou dobrých mravov predovšetkým vďaka účinnej a právne fundovanej súdnej rozhodovacej praxi a ustálenej judikatúre. V tomto zmysle sú aj slovenské súdy povinné vykladať zákony eurokonformne a pristupovať k dnes aktuálnym otázkam spotrebiteľského práva s osobitným akcentom.

Súd týmto rozhodnutím žiadnym spôsobom neospravedlňuje správanie dlžníkov, ktorí si neplnia svoje povinnosti a dodatočne pri uvedomení si dôsledkov hľadajú korektné alebo nekorektné spôsoby, ako sa dôsledkom vyhnúť. Je však nutné prihliadať aj na fakt, že dodávateľ služieb (právny predchodca navrhovateľa) tým, ako vo formulárovej zmluve naformuloval dojednanie o zmluvnej pokute, zneužil svoje postavenie silnejšieho subjektu v danom právnom vzťahu a snažil sa sám vyvolať tieseň odporkyne, čo je pri postavení odporkyne ako spotrebiteľa v tomto právnom vzťahu neprijateľné.

Evidentná prítomnosť hrubého nepomeru spočíva v tomto prípade v existencii neprimeranej podmienky v prospech veriteľa a v neprospech dlžníka spočívajúcej v dojednanej zmluvnej pokute počas celej doby viazanosti bez ohľadu na ďalšie okolnosti - ako už bolo spomínané, pri takomto dojednaní zmluvnej pokuty vôbec neboli rozlíšené prípady, ak by spotrebiteľ ukončil zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípady, keď spotrebiteľ ukončí zmluvu na začiatku doby viazanosti, ale v oboch prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty. Takisto je však v danom prípade prítomný aj kvantitatívny nepomer neuhradenej ceny služieb (33,10 eur) a uplatňovanej zmluvnej pokuty (248,95 eur). Súd takto uplatňovaný nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty s poukazom

na vyššie uvedené okolnosti nemohol priznať. Taká zjavná disproporcia vo vzájomných vzťahoch zmluvných strán je v spotrebiteľskom práve v zásade neprípustná.

K ďalšej argumentácii navrhovateľa ohľadom toho, že v prípade, ak mu nebude priznaný nárok na zaplatenie celej zmluvnej pokuty, uplatňuje si nárok na náhradu škody v sume dotácie poskytnutej na nákup mobilného zariadenia, súd uvádza nasledovné:

V odseku § 420 ods. 1 OZ je vyjadrená zásada, že každý, t. j. tak fyzická osoba, ako aj právnická osoba, zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť (pričom nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovoprávneho vzťahu alebo o povinnosť uloženú priamo zákonom) a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu. Spôsobenie škody inej osobe a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou sú ďalšími podmienkami vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia. Ďalšou podmienkou vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu je aj zavinené konanie škodcu.

Podľa ustanovenia § 442 ods. 1 OZ sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Aj skutočná škoda aj ušlý zisk je majetkovou ujmu, ktorá postihla poškodeného v dôsledku vzniku zodpovednosti za škodu, ktorú niekto iný spôsobil poškodenému. Následky tejto majetkovej ujmy možno spravidla odstrániť peňažným plnením.

Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Tento rozdiel v hodnote majetku treba nahradiť či už peňažným plnením, alebo uvedením veci do predošlého stavu. V zmysle ust. § 443 OZ treba pritom vychádzať z ceny veci v čase poškodenia.

Súd mal v konaní preukázané, že odporkyňa porušila svoju povinnosť riadne a včas platiť cenu služieb na základe platne uzatvorenej zmluvy o pripojení (teda povinnosť vyplývajúcu z tohto záväzkovoprávneho vzťahu), v prejednávanej veci však bolo ďalej potrebné vysporiadať sa najmä s okolnosťou, či skutočne bola navrhovateľovi odporkyňou spôsobená škoda a ak bola, tak v akej konkrétnej výške.

Odporkyňa podľa tvrdenia navrhovateľa mu mala škodu spôsobiť tým, že získala mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie za cenu zvýhodnenú oproti cene trhovej tak, že podpisom Dodatku sa zaviazala využívať služby a za tieto platiť po dobu viazanosti, a následne porušila svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby.

Navrhovateľ skutočnú škodu, ktorá mu mala byť konaním odporkyne spôsobená, vypočítal ako rozdiel predajnej a akciovej ceny.

Podstatným je v tomto prípade posúdenie otázky, či možno rozdiel medzi predajnou a akciovou sumou požadovať za skutočnú škodu.

Podľa názoru súdu takýto záver urobiť nemožno.

Zmluva o pripojení je v prípade, ak obsahuje aj ustanovenia o poskytnutí mobilného telefónu za príslušnú kúpnu cenu, zmluvou, ktorá obsahuje prvky kúpnej zmluvy, charakterom pritom ide stále o zmluvu spotrebiteľskú.

Pri dojednaní konkrétnej kúpnej ceny je zachovaný princíp zmluvnej voľnosti účastníkov kúpnej zmluvy a v prípade, ak mobilný operátor poskytne druhému účastníkovi zmluvy (spotrebiteľovi) mobilný telefón so zľavou z kúpnej ceny, je potrebné považovať takto určenú kúpnu cenu za konečnú a považovať ju teda za takto dohodnutú účastníkmi zmluvného vzťahu.

Podľa názoru súdu nemožno v žiadnom prípade dodatočne (hoci aj v dôsledku preukázaného neplnenia si povinností vyplývajúcich zo zmluvy spotrebiteľom) zľavu z kúpnej ceny stotožňovať s právnym inštitútom škody. Argumentácia navrhovateľa je v tomto zmysle len účelová a vyplýva zo skutočností,

že inak zlyhali prostriedky, ktorými sa zmluvne snažil zabezpečiť riadne plnenie povinností spotrebiteľmi (sankcia vo forme zmluvnej pokuty dojednaná spôsobom uvedeným v zmluvách o pripojení bola opakovane súdmi určená za neprijateľnú podmienku zmluvy).

Navyše škoda by v prípade jej uplatňovania musela byť riadne preukázaná čo do výšky, v danom prípade je to však zo strany navrhovateľa problematické, ak nie dokonca nemožné. Z ekonomického hľadiska sa totiž dohodnutá kúpna cena nemusí automaticky bez ďalšieho zhodovať s reálnou hodnotou predávanej veci. Podľa názoru súdu nemožno v žiadnom prípade akceptovať stotožňovanie skutočnej škody s výškou poskytnutej zľavy z kúpnej ceny.

Pri kúpnych zmluvách ide o právny vzťah založený na vzájomnej akceptácii ohľadom vlastností predmetu kúpy a kúpnej ceny, od kupujúceho v zásade možno očakávať trhové správanie na základe prístupu (zjednodušene vyjadrené) „za takúto kúpnu cenu tovar kúpim, avšak za vyššiu ako takáto cena by som už tento tovar nekúpil“. Už aj z dôvodu zachovania zdravého hospodárskeho prostredia a nevnášania ďalšej neistoty do vzájomných vzťahov medzi účastníkmi obdobných zmlúv súd nemôže odobriť uplatňovaný nárok na zaplatenie „škody“, ktorú navrhovateľ stotožňuje s poskytnutou zľavou z kúpnej ceny mobilného telefónu. Pre úplnosť možno poznamenať, že ani navrhovateľa nikto nenútil vstupovať do takého právneho vzťahu, aký zmluvou o pripojení (resp. aj dodatkom k tejto zmluve) s odporkyňou uzavrel, učinil tak sám dobrovoľne a to, že odporkyňa napokon zľavu z kúpnej ceny mobilného telefónu poskytol, bolo len na jeho rozhodnutí. Že navrhovateľovi nakoniec zlyhalo uplatňovanie zmluvne dohodnutých sankčných opatrení vo forme zmluvnej pokuty, nemožno s poukazom na tieto okolnosti následne riešiť priznaním nároku na náhradu škody, pokiaľ nebolo bez pochybností preukázané, že mu vôbec nejaká škoda skutočne vznikla.

...

Pre úplnosť ešte súd poukazuje aj na znenie rozsudku Krajského súdu Prešov z 24. apríla 2012, sp. zn. 6Co 91/2011.

V uvedenom spore išlo o v podstate analogický návrh, v ktorom si telekomunikačný operátor uplatňoval nárok na zaplatenie 81,61 eur ako ceny za využitie telekomunikačných služieb z dvoch zmlúv a na zaplatenie dvoch zmluvných pokút 785,42 eur, spolu 867,03 eur.

Okresný súd Prešov ako súd prvostupňový uložil odporcovi zaplatiť za využité služby 81,61 eur (hovory). Plnenie zo zmluvných pokút priznal len čiastočne. Za významné považoval predajné ceny dvoch telefónov (2x 132,44 = 264,88 eur). Nad predajnú cenu považoval prvostupňový súd zmluvné pokuty za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Návrhu na zaplatenie 867,03 eur tak vyhovel čiastočne v rozsahu 346,49 eur (81,61+264,88) s úrokom z omeškania 8,5 % ročne od 2.10.2008 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti návrh zamietol a žiadnemu z účastníkov náhradu trov nepriznal.

Krajský súd Prešov ako súd odvolací rozsudkom z 24. apríla 2012, sp. zn. 6Co 91/2011 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že sa žaloba o zmluvné pokuty ako absolútne neplatné v celom rozsahu zamietla.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa pritom týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Pre úplnosť možno dodať, že zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanja nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

...

Podľa § 142 ods. 3 OSP: Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa § 151 ods. 1 OSP: O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Odporkyňa bola v konaní neúspešná len v nepatrnej časti (z celkovej sumy žalovanej istiny 282,05 eur bol návrh navrhovateľa v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 248,95 eur s naviazaným príslušenstvom zamietnutý, vyhovené návrhu bolo len v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 33,10 eur s príslušenstvom), preto by jej, ak by si náhradu trov konania riadne uplatnila, súd s poukazom na cit. ust. § 142 ods. 3 OSP priznal voči navrhovateľovi plnú náhradu trov konania. Nakoľko si však odporkyňa žiadne trovy konania neuplatnila, resp. jej žiadne trovy v konaní dosiaľ ani nevznikli, súd jej náhradu trov konania nepriznal (podľa cit. ust. § 151 ods. 1 OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh účastníka).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP), t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).